

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор навчально-наукового
інституту «Каразінський інститут
міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»
(вказати назву структурного підрозділу)
Писаревський М.І.
(вказати П.І.Б керівника)
“27” серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародні організації

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____
галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
(шифр і назва)
спеціальність _____ С3 Міжнародні відносини _____
(шифр і назва)
освітня програма _____ Міжнародні відносини _____
(шифр і назва)
спеціалізація _____
(шифр і назва)
вид дисципліни _____ Обов'язкова _____
(обов'язкова / за вибором)
факультет _____ Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу» _____

2026/ 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

“27” серпня 2026 року, протокол №1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Наталія ВІННИКОВА, д. політ. наук, доцент, завідувач кафедри міжнародних відносин.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол від “26” серпня 2026 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних відносин

(підпис)

Вінникова Н.А.
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

Гарантка освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

(підпис)

Панасенко Г.С.
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол від “27” серпня 2026 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Панасенко Г.С.
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародні відносини» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Міжнародні відносини» спеціальності С 3 Міжнародні відносини.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння еволюції, інституційної структури, нормативно-правових засад та практичних механізмів діяльності міжнародних організацій у сучасній системі міжнародних відносин і глобального врядування.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

1. Засвоєння здобувачами вищої освіти понятійно-категоріального апарату, класифікації, правових засад, історії виникнення та трансформації міжнародних організацій у сучасній системі глобального врядування.
2. Формування навичок аналізу нормативно-правових документів, рішень і резолюцій міжнародних організацій, оцінки їхньої ефективності у протидії сучасним глобальним і регіональним викликам та розв'язанні конфліктів.
3. Вивчення інституційних механізмів багатосторонньої дипломатії, процедур прийняття рішень і ведення переговорів у міжнародних організаціях, а також специфіки та стратегічних пріоритетів участі України в їхній діяльності.

1.3. Кількість кредитів 3

1.4. Загальна кількість 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	-
Семестр	
4-й	-
Лекції	
32 год.	-
Семінарські заняття	
16 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
42	-
у тому числі індивідуальні завдання	
-	

** у разі формування малочисельних груп обсяг аудиторного навчального навантаження, відведеного на вивчення навчальної дисципліни, зменшується відповідно до Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.*

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

Загальні компетентності

ЗК4 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5 Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК14 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК13 Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК2 Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК7 Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

СК9 Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

СК11 Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місце у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

РН01 Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних

РН02 Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.

РН03 Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

РН06 Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

РН20 Розуміти концептуальні, нормативно-правові засади дипломатії та володіти навичками її багатовимірною практичного застосування.

1.8. Пререквізити: «Політичні студії», «Вступ до фаху «Міжнародні відносини», «Порівняльне правознавство», «Історія міжнародних відносин», «Країнознавчі студії», «Основи наукових досліджень міжнародних відносин», «Історія та теорія дипломатії», «Міжнародне право», «Теорія міжнародних відносин», «Міжнародні інформаційні відносини», «Міжнародна економіка».

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Глобальна динаміка та інституційні механізми регулювання міжнародних відносин

Тема 1. Глобальні трансформації і мегатренди світового розвитку

Характеристики Четвертої промислової революції та технологічна інтерпретація глобалізаційних процесів через призму впливу штучного інтелекту (ШІ) на економічну, соціальну й політичну сфери. Трансформація глобальних ринків, роботизація, зміни ринку праці та геоекономіка цифрового світового порядку в умовах нерегульованості цифрової економіки. Боротьба за технологічне лідерство між глобалістичним підходом і технаціоналізмом: цифрові стратегії світових акторів, «європейський підхід» до регулювання ШІ, проблеми кібербезпеки, нормативні засади та інституційні платформи координації. Суспільно-політичні та демографічні тренди: глобальна урбанізація, мегаполіси, міграційні динаміки, зростання суб'єктності Південно-Азійського регіону. Соціально-структурні зміщення: концепція «прекаріату» в контексті глобальної протестної активності, деєтатизація та мережеїзація державного управління, а також зростання ролі недержавних акторів у глобальному врядуванні.

Тема 2. Інституційні механізми регулювання міжнародних відносин та типологія міжнародних організацій

Поняття та еволюція інституційних механізмів регулювання міжнародних відносин в умовах трансформації глобального порядку. Поняття, юридична природа та критерії класифікації міжнародних організацій. Міжурядові (міжнародні міжурядові) організації як класичні суб'єкти міжнародного права, їхні установчі акти, структура, класифікація та процедури прийняття рішень. Розширення суб'єктності в міжнародних відносинах: феномен міжнародних неурядових організацій (МНУО), їхня роль у формуванні глобального порядку денного та захисті суспільних інтересів. Недержавні актори та транснаціональні рухи як чинники мережевого врядування. Взаємодія державних, міжурядових та недержавних інституцій у системі регулювання сучасних міжнародних процесів.

Розділ 2. Сучасна архітектура глобального врядування: від класичних організацій до мережеских клубів

Тема 3. Інтеграційний потенціал глобальних міжнародних організацій.

Організація Об'єднаних Націй: цілі та принципи діяльності, інституційна структура. Роль та функції керівних органів. Сесії Генеральної Асамблеї ООН. Роль Ради безпеки ООН у формуванні міжнародного порядку денного. Секретаріат ООН. Місія Генерального секретаря ООН. Роль «посланців» ООН у просуванні цілей Організації Об'єднаних Націй. Проблеми реформування ООН. Роль Міжнародного валютного фонду (МВФ) у світовій у регулюванні фінансово-економічних глобальних процесів. Структурні характеристики та процедурні особливості функціонування Міжнародного валютного фонду. Напрями діяльності МВФ. Місія і функціональні засади діяльності Світового Банку. Склад, інституційні та процедурні принципи функціонування Світового Банку. Проєкти Світового Банку в Україні. Світова організація торгівлі (СОТ) як регуляторна платформа для світової торгівлі. Структура та нормативно-процедурні засади діяльності СОТ. Умови набуття членства в СОТ. Вирішення торговельних суперечок у СОТ.

Тема 4. Формат «глобальних клубів» у системі багатосторонньої дипломатії.

Походження «клубів» як форм групової комунікації. Характеристики клубів: ексклюзивність членства, закритий формат зустрічей, відсутність інституційної та нормативної основи функціонування. Виникнення Групи 7. Вплив Великої Сімки на перебіг

світових процесів. Ротаційна форма головування у клубі. Велика Двадцятка (G20). Учасники і система ротаційного головування у форматі «Троїка». Саміти Групи 7 і Групи 20. Структурний формат: саміти, фінансовий трек і трек шерп. Громадянський сектор у межах діяльності Групи Двадцяти – «Аутріч діалог». Критика системи представництва у Великій Двадцятці. Інституціоналізація БРІКС. Дилеми ефективності глобальних клубів у регулюванні міжнародних відносин. Вплив недержавних акторів на перебіг міжнародних процесів. «Більдерберзькі зустрічі» - міжнародна інтеграційна платформа глобальної еліти.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	се м	л а б	інд .	с. р.		л	п	лаб .	інд .	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Глобальна динаміка та інституційні механізми регулювання міжнародних відносин												
Тема 1. Глобальні трансформації і мегатренди світового розвитку	12	8	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Інституційні механізми регулювання міжнародних відносин та типологія міжнародних організацій	10	6	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Разом за розділом 1	22	14	8	-	-	20	-	-	-	-	-	-
Розділ 2. Сучасна архітектура глобального врядування: від класичних організацій до мережевих клубів												
Тема 3. Інтеграційний потенціал глобальних міжнародних організацій.	26	10	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Формат «глобальних клубів» у системі багатосторонньої дипломатії.	32	8	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Разом за розділом 2	58	18	8	-	-	22	-	-	-	-	-	-
Усього годин	90	32	16	-	-	42	-	-	-	-	-	-

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1-2	Глобальні виклики сучасності та стратегії національного реагування	4
3-4	Роль громадянського сектору в регулюванні міжнародних процесів	4
5-6	Регіональний вимір міжнародної інтеграції	4
7-8	Україна в міжнародних організаціях	4
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Завдання 1. Командний проєкт (4 студенти в команді). Аналітична презентація (до 10 слайдів) та виступ (до 8 хв.+ 4 хв. дискусія). Підготувати аналітичний огляд та презентацію державної стратегії (або комплексного підходу) однієї з країн світу щодо реагування на один із глобальних викликів сучасності (на вибір: регулювання штучного інтелекту та цифрових технологій, протидія кліматичній кризі, управління міжнародною міграцією, боротьба з транснаціональною злочинністю та корупцією). Мета командного дослідження - оцінити потенціал національної стратегії та визначити межі спроможності держави самостійно вирішити обрану проблему без залучення міжнародних організацій. Структура аналізу та презентації (аспекти для розкриття): У чому полягає специфіка обраного виклику для конкретної держави? Позиції країни в світових трендах та міжнародних рейтингах (наприклад, AI Readiness Index, E-Government Development Index, Environmental Performance Index, Corruption Perceptions Index тощо). Які ключові нормативні та інституційні інструменти використовує держава (національне законодавство, спеціальні агентства, цифрові/кліматичні доктрини)? Наскільки цей підхід є ефективним та чи забезпечує він державі стратегічну автономію або технологічний/економічний суверенітет? З якими обмеженнями стикається держава при спробі самостійно вирішити цю проблему у межах своїх кордонів? Якою мірою держава вимушена залучатися до діяльності міжнародних організацій, глобальних форумів чи ініціатив для просування свого підходу? Інформаційні джерела до завдання розміщені в дистанційному курсі на платформі Moodle «Міжнародні організації».	10
2	Завдання 2. Командний проєкт (по 4 студенти в команді). Аналітична презентація (до 10 слайдів, до 8 хв виступ + 4 хв дискусія). Підготувати комплексну оцінку діяльності однієї з міжнародних неурядових організацій (МНУО) чи аналітичних центрів (на вибір із переліку: Римський клуб, Transparency International, Human Rights Watch, Міжнародний комітет Червоного Хреста, International Rescue Committee, Greenpeace,	10

	«Репортери без кордонів», Міжнародний консорціум журналістів-розслідувачів (International Consortium of Investigative Journalists) Всесвітній економічний форум). Ключові аспекти аналізу (розподіл ролей у команді з 4 осіб): 1. Інституційний профіль: юридична природа, структура, джерела фінансування та рівень автономії організації. 2. Аналіз ефективності: оцінка результативності ключових адвокаційних кампаній, досягнення цілей та слабкі сторони діяльності. 3. Комунікації та цифровізація: використання цифрових інструментів, соціальних мереж та технологій III у публічній дипломатії організації. 4. Глобальний та український контекст: діяльність організації в Україні (зокрема в умовах війни) та пропозиції щодо посилення її ролі у глобальному врядуванні. Інформаційні джерела до завдання розміщені в дистанційному курсі на платформі Moodle «Міжнародні організації».	
3	Завдання 3. Командний проєкт (по 4 студенти в команді). Результат: Аналітична презентація (до 10 слайдів, регламент: виступ до 8 хв + 4 хв дискусія). Обрати одну з регіональних або трансрегіональних міжнародних міжурядових організацій зі запропонованого переліку. Проаналізувати її діяльність та оцінити ефективність цієї організації з точки зору її спроможності забезпечувати міжнародну інтеграцію та безпеку в контексті сучасних викликів глобалізації. Перелік організацій: 1. НАТО (Організація Північноатлантичного договору) - 2. Рада Європи. 3. ОБСЄ (Організація з безпеки та співробітництва в Європі). 4. ОЕСР (Організація економічного співробітництва та розвитку). 5. АСЕАН (Асоціація держав Південно-Східної Азії). 6. Африканський Союз. 7. MERCOSUR (Спільний ринок країн Південного Конуса). 8. ЛАД (Ліга арабських держав). Інформаційні джерела до завдання розміщені в дистанційному курсі на платформі Moodle «Міжнародні організації».	12
4	Презентація проєктної пропозиції (до 10 слайдів, регламент: виступ до 8 хв + 4 хв дискусія). Підготувати проєктну пропозицію щодо оптимізації інформаційно-комунікаційної політики та публічної дипломатії України у взаємодії з обраним міжнародним об'єднанням. Зміст та структура проєктної пропозиції: 1. Аналітичний блок: SWOT-аналіз чинного стану комунікаційної політики України щодо обраної інституції, ідентифікація бар'єрів та деструктивних наративів. 2. Стратегічний блок: визначення стратегічних цілей, напрямів та інструментів оптимізації (digital-інструменти, тех-дипломатія, експертні мережі). 3. Практичний блок: розробка меседж-боксу (Key Messages), дорожньої карти реалізації та системи оцінки ефективності (KPI). Розподіл ролей у команді (по 4 особи):	10

	• Аудитор / Аналітик: здійснює SWOT-аналіз, оцінює поточний стан комунікацій та виявляє ключові бар'єри. • Стратег / Медіапланер: формулює стратегічні цілі, обирає напрями та інструменти оптимізації. • Креатор: розробляє меседж-бокс, ключові наративи та креативні формати донесення інформації. • Оцінювач / Тех-дипломат: розробляє метрики ефективності (KPI), оцінює ризики та цифрові інструменти взаємодії. Інформаційні джерела до завдання розміщені в дистанційному курсі на платформі Moodle «Міжнародні організації».	
	Разом	42

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені

7. Методи навчання

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП представлена у табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентою «Міжнародні організації»

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
РН01	Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.	Лекція, робота в командах, робота з вторинними даними, виконання ситуаційних завдань у командах, аналіз отриманих результатів	Оцінювання результатів дослідження на семінарських заняттях; розв'язування ситуаційних завдань.
РН02	Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.	Лекція, робота в командах, робота з вторинними даними, виконання ситуаційних завдань у командах, аналіз отриманих результатів	Оцінювання результатів дослідження на семінарських заняттях; розв'язування ситуаційних завдань.

РН03	Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	Лекція, робота в командах, робота з вторинними даними, виконання ситуаційних завдань у командах, аналіз отриманих результатів	Оцінювання результатів дослідження на семінарських заняттях; розв'язування ситуаційних завдань.
РН06	Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.	Лекція, робота в командах, робота з вторинними даними, презентація результатів досліджень	Оцінювання виконання аналітичних завдань, ситуаційних завдань.
РН13	Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.	Лекція, робота з вторинними даними, виконання ситуаційних завдань у командах, презентація результатів досліджень	Оцінювання виконання аналітичних завдань, творчих завдань.
РН 20	Розуміти концептуальні, нормативно-правові засади дипломатії та володіти навичками її багатовимірного практичного застосування.	Лекція, робота з вторинними даними, виконання ситуаційних завдань у командах, презентація результатів досліджень	Оцінювання виконання аналітичних завдань, творчих завдань.

8. Методи контролю

Засвоєння тем (поточний контроль) здійснюється на семінарських/практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

контроль та оцінювання активності роботи здобувача під час лекційних та семінарських/практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);

контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань у ході індивідуально / командної роботи студентів;

контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);

контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання;

контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій;

оцінювання вмінь та навичок збирати та оброблювати дані.

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль. На семінарському/практичному занятті здобувач може отримати від 1 до 15 балів. Максимальна сума балів за поточним контролем складає **60 балів**.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється після їх завершення на основі проведення екзамену. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час вивчення зазначених тем. Тестове завдання складається з 20 питань, кожному з яких присвоєна кількість балів відповідно до кількості правильних варіантів відповідей, що в сумі складають 40 балів. Максимальна кількість балів, яку можна отримати за підсумковий контроль – 40 балів. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання							Екзамен	Сума
Розділ 1		Розділ 2		Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом		
T1	T2	T3	T4	-	-			
15	15	15	15	-	-	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 30 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Методи оцінювання	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Оцінювання виступів з доповідями на семінарських заняттях	Зміст доповіді відповідає темі і розкриває її повною мірою, доповідь супроводжується графічною презентацією, відповіді на запитання є вичерпними, логічними і обґрунтованими.	15
	Зміст доповіді відповідає темі, але розкриває її не повністю або частково, доповідь супроводжується непоказною, відповіді на запитання є не повною мірою вичерпними, логічними і обґрунтованими.	10
	Зміст доповіді не відповідає темі і не розкриває її сутності, відповіді на запитання є хаотичними, неточними або необґрунтованими.	5
Оцінювання участі у дискусіях при обговоренні доповідей на семінарських заняттях	Здобувач вищої освіти бере активну участь у дискусії при обговоренні доповіді; запитання, які він ставить доповідачу, відповідають темі доповіді, є зрозумілими і суттєвими.	2-3
	Здобувач вищої освіти бере участь у дискусії при обговоренні доповіді; запитання, які він ставить доповідачу, частково відповідають темі доповіді, подекуди є зрозумілими або суттєвими	0-2
	Здобувач правильно відповів на всі тестові питання.	40
	Здобувач правильно відповів на не менш ніж 75 % тестових питань.	30–39

Підсумковий контроль (тестування)	Здобувач правильно відповів на не менш ніж 50 % тестових питань.	20–29
	Здобувач правильно відповів на не менш ніж 25 % тестових питань.	10–19
	Здобувач правильно відповів на менш ніж 25 % тестових питань.	1–9
	Здобувач не відповів на жодне з тестових питань.	0

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни застосовуються такі моделі використання ШІ:

1. Модель «ШІ заборонено».

Використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема: усного опитування, модульних контрольних робіт, екзамену (заліку), якщо інше не визначено викладачем, інших видів оцінювання, для яких викладачем встановлено обмеження щодо використання ШІ.

2. Модель «ШІ як асистент».

Під час підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, рефератів, аналітичних оглядів та інших письмових робіт дозволяється використання ШІ для: пошуку та систематизації інформації, добору та первинного аналізу наукових джерел, пояснення складних понять, удосконалення структури тексту, перевірки граматики, стилю та оформлення, генерації ідей, плану роботи або прикладів.

Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів та прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

3. Модель «ШІ як інструмент».

Для окремих проєктних або дослідницьких робіт використання технологій штучного інтелекту може бути обов'язковою складовою виконання завдання. У таких випадках здобувачі освіти можуть використовувати генеративні моделі ШІ для: аналізу та підготовки даних, генерації, аналізу й оптимізації програмного коду, порівняння результатів роботи різних моделей ШІ, створення візуалізацій, схем або зображень, аналізу великих масивів даних, проведення експериментів із застосуванням сучасних інструментів штучного інтелекту.

Усі результати, отримані за допомогою ШІ, підлягають критичному аналізу, перевірці та доопрацюванню здобувачем освіти.

Декларування використання ШІ.

У разі використання технологій штучного інтелекту здобувач освіти зобов'язаний зазначити: назву сервісу або моделі ШІ; дату використання; характер допомоги (генерація ідей, пошук інформації, аналіз даних, генерація коду, редагування тексту тощо).

За вимогою викладача здобувач освіти повинен надати використані запити (prompts) або пояснити спосіб використання інструментів ШІ.

Недеклароване використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Зарахування неформальної освіти та додаткових активностей

Здобувачі вищої освіти можуть отримати додаткові бали за успішне проходження тренінгів або дистанційних курсів на провідних освітніх платформах (Coursera, Prometheus тощо), які тематично пов'язані зі змістом дисципліни. Проходження курсу або тренінгу має бути підтверджено офіційним документом (сертифікат або свідоцтво). Курс має бути погоджений з викладачем. Рекомендується обговорити вибір курсу заздалегідь. За успішне проходження одного курсу може бути зараховано до 5 балів додаткової поточної успішності.

Додаткові бали можуть бути нараховані за активну участь у наукових конференціях, публікацію наукових статей або тез. Участь підтверджується наданням сертифіката учасника конференції та/або копіями наукових публікацій тощо. Участь з доповіддю на науково-практичній конференції оцінюється до 5 балів. За публікацію тез конференції можна отримати до 5 балів, за публікацію статті у фаховому виданні - до 10

Кожне звернення розглядається індивідуально. Рішення про зарахування додаткових балів приймається згідно з нормативно-правовими документами, що діють у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна. Незалежно від кількості додаткових активностей, максимальна кількість балів поточної успішності не може перевищувати 60 балів.

Заходи, спрямовані на дотримання академічної доброчесності для здобувачів освіти:

1. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
2. Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
3. Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
4. Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
0-49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Бжезинський З. Велика шахівниця. Американська першість та її геостратегічні імперативи. Харків: Фабула. 2025. 288 с.
2. Болл М. Метавсесвіт. Як він змінить нашу реальність. Пер. С. Стець. Київ: Артбукс. 2023. 504 с.
3. Зейхан П. Кінець світу – лише початок. Картографування краху глобалізації. Пер. О. Чупа. Київ: Лабораторія. 2025. 592 с.
4. Корсунський С. Як нації відновлюються: досвід Східної Азії. Харків: Vivat. 2023. 192 с.
5. Крістенсен К., Оджомо Е., Діллон К. Парадокс процвітання. Як інновації можуть вивести нації з бідності. Пер. О. Замойська. Львів: Видавництво Старого Лева. 416 с.
6. Лін Чень Китайське диво і глобалізація. Від іноземних інвестицій до місцевих компаній-чемпіонів. Пер. Р. Клочко. Київ: Наш Формат. 2024. 256 с.
7. Магнусон В. Заради прибутку. Історія корпорацій. Пер. А. Дмитренко. Київ: Лабораторія. 2025. 384 с.
8. Мальтус Т. Р. Нарис про закон народонаселення. Пер. Р. Вербич. Київ: Арій. 2025. 240 с.
9. Мюррей Ч. Людське різноманіття. Природа статі, раси і класу. Пер. Є. Мірошніченко, О. Дем'янчук. Book Chef. 2025. 512 с.
10. Репецький В. М., Лисик В. М. Міжнародні організації : підручник. 3-тє вид., перероб. і допов. Львів : Олді-Плюс, 2022. 488 с.
11. Стройко Т. В., Рехтета О. М. Міжнародні організації : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. Дніпро : Середняк Т. К., 2022. 280 с.
12. Фергюсон Н. Цивілізація. Як Захід став успішним. Пер. В. Циба. Київ: Наш Формат. 2024. 488 с.
13. Франкопан П. Великі шовкові шляхи. Нова історія світу. Пер. Олексій Петюх. Лабораторія. 2024. 624 с.
14. Харарі. Ю. Н. Nexus. Коротка історія інформаційних мереж від кам'яного віку до ШІ. Пер. Надія Хасцька. Book Chef. 2025. 640 с.
15. Чістякова, І. М., Білоусов, О. С., Кривдіна, І. Б. Регіональні організації Азії, Африки та Північної Америки у системі сучасних міжнародних відносин // *Міжнародні відносини*. 2025. № 9(13). DOI: 10.70651/3041-2498/2025.9.07.

Допоміжна література

1. Аммус С. Біткоїновий стандарт. Альтернатива центральним банкам. Пер. М. Жиленко. Київ: Наш формат. 2025. 352 с.
2. Брюховецька О. Голоси Black Lives Matter. Львів. Львівський медіафорум. 2025. 432 с.
3. Корсунський С. Як нації відновлюються: досвід Східної Азії. Харків: Vivat. 2023. 192 с.
4. Левінсон М. Як морський контейнер зробив світ меншим, а світову економіку більшою. Пер. О. Приймак. Київ: Лабораторія. 432 с.
5. Мілвард Б. Міжнародна торгівля і сталий розвиток. Економічні, історичні та моральні аргументи.
6. Нельсон С. Р. Океани зерна. Як американське збіжжя змінило світ. Пер. О. Дубневич. Київ: Чорна гора. 2025. 388 с.

7. Нотон Б., Цай К. Китайське диво і державний капіталізм. Від планової економіки до моделі прискореного зростання. Пер. Н. Томчевська-Попович. Київ: Наш формат. 2025. 416 с.
8. Родан Г. Сінгапурське економічне диво. Від британської колонії до азійського тигра. Пер. Н. Томчевська-Попович. Київ: Наш формат. 2025. 336 с.
9. Саїні А. Патріархи. Витоки нерівності. Пер. Н. Гриценко. Київ: Лабораторія. 2025. 336 с.
10. Совелл Т. Дискримінація і нерівність. Пер. Н. Дайнека. Київ: Наш формат. 2023. 296 с.
11. Томпсон Г. Безлад. Тяжкі часи у XXI столітті. Пер. Ганна Шаховська. Харків: Vivat. 2025. 512 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. African Union. URL: <http://www.africa-union.org>
2. Afrobarometer. URL: <http://www.afrobarometer.org>
1. Amnesty International URL: <https://www.amnesty.org>
2. ASEAN (Association of Southeast Asian Nations). URL: <http://www.aseansec.org>
3. Asianbarometer. URL: <http://www.asianbarometer.org>
4. Australian Institute of International Affairs. URL: <http://www.aiia.asn.au>
5. Brookings Institution. URL: <http://www.brookings.edu>
6. Carnegie Council on Ethics and International Affairs. URL: <http://www.cceia.org/index.html>
7. Centre for International Security and Cooperation. URL: <http://cisac.stanford.edu>
8. Centre for Strategic and International Studies. URL: <http://csis.org>
9. Club of Rome URL: <https://www.clubofrome.org>
10. Council of Europe. URL: <http://hub.coe.int>
11. Council on Foreign Relations. Global Conflict Tracker. The Center for Preventive Action's (CPA). URL: <https://www.cfr.org/global-conflict-tracker>
12. Doctors Without Borders / Médecins Sans Frontières (MSF) URL: <https://www.msf.org>
13. Eurobarometer. URL: <https://europa.eu/eurobarometer/screen/home>
14. Foreign Affairs. URL: <http://www.foreignaffairs.com>
15. Foreign Policy Association. URL: <http://www.fpa.org>
16. Foreign Policy in Focus. URL: <http://www.fpif.org>
17. Forum for a New World Governance. URL: <http://www.world-governance.org>
18. Fridays for Future URL: <https://fridaysforfuture.org>
19. Global Justice Movement. URL: <http://www.globaljusticemovement.org>
20. Human Rights Watch (HRW) URL: <https://www.hrw.org>
21. International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ) URL: <https://www.icij.org>
22. International I
23. International Monetary Fund. URL: <http://www.imf.org>
24. International Relations and Security Network. URL: <http://www.isn.ethz.ch>
25. Japan Institute of International Affairs. URL: <http://www.jiia.or.jp/en>
26. Journal of International Affairs. URL: <http://jia.sipa.columbia.edu>
27. Journal of Public and International Affairs. URL: <http://www.princeton.edu/jpia>
28. Journal of World Systems Research. URL: <http://jwsr.ucr.edu/index.php>
29. MERCOSUR (Southern Common Market). URL: <http://www.mercosur.int>
30. NATO. URL: <http://www.nato.int>
31. nstitute for Strategic Studies. URL: <http://www.iiss.org>
32. OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development). URL: <http://www.oecd.org>

33. OECD AI Laboratory. URL: <https://oecd.ai>
34. OPEC (Organization of the Petroleum Exporting Countries). URL: <http://www.opec.org>
35. OSCE (Organization for Security and Co-operation in Europe). URL: <http://www.osce.org>
36. Pew Research Center. URL: <http://www.pewresearch.org>
37. Reporters Without Borders / Reporters Sans Frontières (RSF) URL: <https://rsf.org>
38. Royal Institute of International Affairs (Chatham House). URL: <http://www.chathamhouse.org.uk>
39. South African Institute of International Affairs. URL: <http://www.saiia.org.za>
40. Swedish Institute of International Affairs. URL: <http://www.sipri.org>
41. The Economist – аналітичне видання. URL: <https://www.economist.com>
42. The Global AI Index. URL: <https://www.tortoisemedia.com/intelligence/global-ai/>
43. Transnational Foundation for Peace and Future Research. URL: <http://www.transnational.org>
44. Transparency International (TI) URL: <https://www.transparency.org>
45. United Nations. URL: <http://www.un.org>
46. United States Institute of Peace. URL: <http://www.usip.org>
47. World Bank. URL: <http://data.worldbank.org>
48. World Economic Forum. URL: <https://www.weforum.org>
49. World Population Clock. URL: <http://www.worldometers.info>
50. World Service Authority / World Government of World Citizens URL: <https://www.worldserviceorg.com>
51. World Trade Organization. URL: <https://www.wto.org>
52. World Values Survey. URL: <http://www.worldvaluessurvey.org>
53. Yearbook of International Organizations 2025–2026 : Guide to Global Civil Society Networks : in 6 vol. / Union of International Associations. 62nd ed. Leiden ; Boston : Brill, 2025. Vol. 1A–1B : Organization Descriptions and Cross-references. 3100 p. URL: <https://uia.org/yearbook>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непереборної сили

В умовах дії обставин непереборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/розпоряджень ректора/проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Міжнародні організації».

Додаток 1

Додаток до робочої програми навчальної дисципліни _____
(назва дисципліни)

Дію робочої програми продовжено: на 20____/20____ н. р.

Заступник декана _____ факультету з навчальної роботи

(підпис) (прізвище, ініціали)

«____» _____ 20____ р.

Голова науково-методичної комісії _____ факультету

(підпис) (прізвище, ініціали)

«____» _____ 20____ р.